

Sprawozdanie

z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Iława
za 2017 r. oraz potrzeby w tym zakresie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2016.575 tj.), od stycznia 2012 roku nastąpiło szereg zmian w obszarze działań administracji publicznej. Od tego momentu obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę, spoczął na jednostkach samorządu terytorialnego. Szeroko rozumianą profilaktykę, a więc pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną biologiczną zdefiniowano jako zadanie gminy, a rodzinną i instytucjonalną pieczę jako zadanie powiatu.

Zadania gminy obejmują wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny i pracę na rzecz reintegracji rodzin poprzez zapewnienie spójności i ciągłości oddziaływań na rodziny, również po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Uchwałą nr XXV/258/12 z dnia 29 sierpnia 2012 r. Rada Miejska w Iławie wyznaczyła Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jako podmiot właściwy do realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącego wspierania rodzin, o których mowa w ustawie.

Rada Miejska w Iławie w dniu 25 stycznia 2016 roku, podjęła uchwałę nr XIX/180/16 o przyjęciu do realizacji **Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016 – 2018**. Program ma na celu pomoc osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe, jak również podjęcie działań osłonowych zapobiegających izolacji i marginalizacji tam, gdzie to konieczne, a także działań prewencyjnych i edukacyjnych na rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności, samodzielności i odpowiedzialności.

Celem głównym Programu było:

„Stworzenie spójnego systemu rozwiązań sprzyjających prawidłowemu realizowaniu funkcji rodziny”

Cele szczegółowe to:

- Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Zadania z zakresu wspierania rodziny w roku 2017 były realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przy wsparciu Urzędu Miasta w Iławie, Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, placówek oświatowych i innych instytucji, w ramach których prowadzone są różne formy pomocy rodzinie.

Cel szczegółowy 1

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Działanie 1: Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy wsparciu asystenta rodziny

W 2017 roku zatrudniono asystentów rodziny w tym:

- **2** osoby (umowa o pracę - zadaniowy czas pracy, przez okres od lipca do grudnia) realizacja projektu konkursowego pn. „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2017 r.” w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Konkurs ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Warunkiem przystąpienia do konkursu i otrzymania dotacji jest posiadanie przez gminę Programu Wspierania Rodziny. Wynagrodzenie asystentów zostało dofinansowane ze środków dotacji.
- **2** osoby zatrudnione na stanowisku asystenta rodziny w MOPS w Iławie na umowę o pracę (w systemie zadaniowego czasu pracy) – finansowanie częściowo ze środków własnych gminy i z dotacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Asystenci rodziny objęli swoim wsparciem **54 rodziny** (261 osób w rodzinach, w tym 161 dzieci) niewydolne wychowawczo i opiekuńczo;
- **1** osoba zatrudniona na stanowisku asystenta rodziny na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy w ramach projektu „Iławski Model Wsparcia Rodziny”. Asystent swoim wsparciem objął **13 rodzin** (54 osoby w rodzinach, w tym 33 dzieci). Wynagrodzenie asystenta było finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Łącznie wsparciem objęto **67 rodzin** (315 osób w rodzinach, w tym 194 dzieci) z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem ich dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, wytypowanych przez pracowników socjalnych. W tym asystenci pracowali również w rodzinach w ramach ustawy „Za życiem”.

Należy zaznaczyć, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą.

Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw rodzicielskich i życiowych wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Zadaniem asystenta rodziny jest także całościowe wspieranie rodziny, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny oraz poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności.

Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci, aby nie doszło do sytuacji, w wyniku której koniecznym byłoby objęcie dzieci opieką zastępczą.

Rodziny objęte działaniami asystentów rodziny (zgodnie z indywidualnym planem działania), stopniowo poprawiały niekorzystną sytuację rodzinną, poprzez możliwość

współdziałania w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, nabywały umiejętności radzenia sobie z trudnościami, kontroli nad własnym życiem oraz umiejętności egzekwowania swoich praw. Problem stanowi zbyt krótki okres pracy asystenta z rodziną. Rodziny objęte pomocą asystenta w wielu przypadkach wymagają wsparcia przez znacznie dłuższy okres czasu.

Działanie 2: Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W celu stworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie brali oni udział w szkoleniach i konferencjach:

- Zadania asystenta rodziny zgodnie z ustawą „Za życiem” – 2 osoby,
- Szkolenie dla asystentów rodziny – 2 osoby,
- Negocjacje i mediacje w pracy socjalnej - 1 osoba,
- Jak sobie radzić z zachowaniem agresywnym – 1 osoba.

Zdając sobie sprawę jak odpowiedzialna jest to praca, planuje się kolejne szkolenia dla asystentów rodziny.

Działanie 3: Prowadzenie klubów i świetlic działających na rzecz dzieci i młodzieży

Realizowane działanie miało na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku, poprzez wsparcie funkcji wychowawczych i opiekuńczych rodziny.

W okresie sprawozdawczym na terenie miasta Iławy działało **10 świetlic**, w tym:

- w czterech samorządowych szkołach podstawowych (w drugiej połowie roku), dwóch gimnazjach (w pierwszej połowie roku) oraz w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych - funkcjonowało 8 świetlic, w zajęciach których udział brało około 900 dzieci i młodzieży,
- przy MOPS w Iławie świetlica „Mopsik”, w zajęciach której uczestniczyło od stycznia do czerwca 54 dzieci a od września do grudnia 65 dzieci ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i problemowych. Świetlica działa od poniedziałku do piątku zgodnie z przyjętym programem, który uwzględnia w szczególności:
 - potrzeby edukacyjne dzieci (pomoc w nauce),
 - zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze,
 - zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
 - współpracę z rodzicami dzieci biorących udział w zajęciach prowadzonych przez świetlicę,
 - dożywianie dzieci w formie podwieczorków,
 - organizację wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w formie kolonii (30 dzieci), półkolonii (I turnus -56 dzieci, II turnus -54 dzieci), półzimowiska (48 dzieci).
- świetlica działa również w Spółdzielczym Domu Kultury „Polanka” przy Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Praca” w Iławie.

Spółdzielczy Domu Kultury „Polanka” prowadzi działalność społeczno - kulturalną dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

Świetlica czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych. W zajęciach świetlicy bierze udział przeciętnie 20 dzieci i młodzieży dziennie.

Codzienne zajęcia świetlicowe obejmują: grę w tenisa stołowego, bilard, piłkarzyki, gry planszowe, gry playstation, zajęcia z różnych technik plastycznych, zajęcia taneczne z instruktorem oraz zbiórki harcerskie. Z tej formy wsparcia korzystało ok. 60 dzieci i młodzieży. Ponadto odbywają się tutaj systematycznie spotkania w Klubie Seniora (30 uczestników – jeden raz w tygodniu). W ramach Klubu organizowane są spotkania wielopokoleniowe oraz działa zespół śpiewający „InteGracja” – ok. 18 osób (Amazonki), który występuje dla różnych grup wiekowych. Przeprowadzane są tu spotkania wielopokoleniowe (seniorzy, przedszkolaki oraz dzieci w wieku szkolnym).

Ponadto na terenie miasta działało **9 Klubów**:

Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej przy MOPS w Iławie. Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, która pozostawiona sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczonej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

W 2017 r. w zajęciach Klubu udział wzięło 20 uczestników w wieku 13-18 lat (z różną częstotliwością), z którymi prowadzono między innymi:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalnno – muzyczne, teatralne i sportowe),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- edukacja multimedialna, zajęcia z użyciem komputera,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- angażowanie uczestników zajęć do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do pracy wolontariackiej,
- dożywianie w formie podwieczorków.

Ponadto młodzież brała udział w różnego rodzaju spotkaniach i wyjazdach mających na celu zintegrowanie całej grupy oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

Klub Integracji Społecznej przy MOPS w Iławie, który realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny. Klub swoim działaniem obejmuje osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym. Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub Służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom oraz ich rodzinom. Poprzez Klub w 2017 r. realizowane były:

- Prace społecznie użyteczne,

- Spotkania warsztatowe dla rodzin korzystających z pomocy żywnościowej 2017 r.

Dwa kluby dla dzieci i młodzieży działające przy Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie tj.:

- Klub Aktywności „Junior” dla dzieci ze szkół podstawowych,
- Klub Młodzieżowy dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.

W zajęciach klubów w 2017 roku brało udział 72 uczestników. Realizowane były tutaj zajęcia profilaktyczno-wychowawcze.

Miejska Biblioteka Publiczna w Iławie prowadziła 5 klubów, w których w zajęciach brało udział 1.328 dzieci i młodzieży.

Działanie 4: Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin

W 2017 roku realizowano szereg programów z zakresu przeciwdziałania dysfunkcji rodzin, takich jak:

Szkoły podstawowe:

- „Tajemnice zaginionej skarbonki”
- „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku”
- „Miejski Program Promocji Zdrowia Psychicznego dla Miasta Iławy” – elementy
- „Program wychowawczo – profilaktyczny”
- „Trzymaj formę”
- „Domowi detektywi”
- Program profilaktyczno-edukacyjny „Przyjaciele Zippiego”
- „Agresja i przemoc w szkole – działania terapeutyczne z trudnym uczniem”
- „Depresja i zachowania samobójcze – objawy i przeciwdziałanie”

W programach ogółem uczestniczyło: 1.347 uczniów i 1.123 rodziców.

Oprócz wymienionych wyżej programów realizowane były takie działania jak:

- Lekcje wychowawcze, apele, prelekcje.
- Pedagogizacja rodziców.

Przedszkola:

- „Przywiązanie – znaczenie miłości”
- „Organizacja i przebieg pomocy psychologiczno – pedagogicznej”
- „Chronimy dzieci”
- „Necio.pl”
- Program Fundacji Dzieci Niczyje – „Chrońmy Dzieci”.

W programach ogółem uczestniczyło 595 dzieci i 905 rodziców.

Komenda Powiatowa Policji

- „Zanim będzie za późno”
- „Niebieski Marsz”

- „Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem”
- „Biała Wstążka”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- „Przystań dla Rodziny”
- „Partner” – program edukacyjno-korekcyjny

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży
- Porady indywidualne i rodzinne w Punkcie Konsultacyjnym.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji:

- Warsztaty umiejętności wychowawczych
- Trening umiejętności wychowawczych

Działanie 5: *Kusy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę – szkolenia własne i organizowane przez jednostki zewnętrzne m.in.:*

- „Szkoła Profilaktyki”
- Praktyczne aspekty prawne procedury Niebieskiej Karty oraz przepisy prawa umożliwiające skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”
- „Depresja i zachowania samobójcze – objawy i przeciwdziałanie”
- „Domowi Dedektywi”
- „Szkolenie członków grup roboczych”
- „Rola i zadania Policji w ujawnianiu i zwalczaniu przmocy domowej i współpraca w tym zakresie z innymi podmiotami i instytucjami”
- „Przeciwdziałanie dysfunkcji rodziny i sposoby wspierania rodzin”
- „Rozpoznanie symptomów krzywdzenia dziecka”
- Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem - kurs dla profesjonalistów
- „Bezpieczny internet”
- Podejmowanie interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci”
- „Polityka przemocy i wykorzystywania dzieci – przygotowanie do prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym”
- „Procedura Niebieskiej Karty”
- „Przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci – symptomy i konsekwencje”
- „Ochrona danych osobowych”
- „Organizacja i przebieg pomocy psychologiczno-pedagogicznej”
- „Przywiązanie - znaczenie miłości”
- Szkolenie z zakresu umiejętności wychowawczych
- „Jak możemy pomóc młodzieży z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi”

- Warsztaty „Metody i sposoby pracy z dziećmi”
- „Uzależnienia behawiorane dzieci i młodzieży”
- „Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni”
- Profilaktyka uzależnień
- Skuteczne sposoby prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, praca nad kontaktem z rodzicem.

W różnego rodzaju kursach, szkoleniach i warsztatach organizowanych we własnym zakresie oraz przez jednostki szkoleniowe zewnętrzne dla pracowników instytucji działających w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodzin i wspierających rodzinę, wzięło udział 480 osób (pedagogów, psychologów, terapeutów, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów).

W tym: Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Iławie przeprowadził szkolenia i warsztaty dla 93 pedagogów, wychowawców, psychologów, pracowników socjalnych, policjantów i kuratorów.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Iławie we własnym zakresie przeprowadziło 7 kursów, szkoleń i warsztatów dla pedagogów i wychowawców.

Działanie 6 : *Promowanie rodzinnej integracji*

W ramach działalności na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży **Iławskie Centrum Kultury** realizowało w 2017 roku niżej wymienione działania:

Zajęcia zespołów i sekcji w ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego:

- pracownia rzeźby,
- zajęcia plastyczne,
- Szkoła Tańca SNAPPY- nauka tańca Street Dance, Break Dance i Hip Hop,
- Teatr Arlekin,
- Zajęcia Pilstes,
- Grupa DRAMA-MUSIC,
- Zumba-fitness.

Ogółem w zajęciach tych uczestniczyło w 2017 r. 150 osób.

Iławskie Centrum Kultury w 2017 roku było również organizatorem imprez, które kierowane były do rodzin, dzieci i młodzieży. Imprezy realizowane były w Kinoteatrze, Amfiteatrze, jak też w Osiedlowym Domu Kultury.

W roku sprawozdawczym Iławskie Centrum Kultury było współorganizatorem wielu działań kulturalnych i społecznych przy współpracy ze stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi i innymi instytucjami, m.in. ze Stowarzyszeniami Kulturalnymi SART i Ist-art, Uniwersytetem III Wieku, ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego „Promyk”, Stowarzyszeniem „Przystań”, PŚDS, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Stowarzyszeniem Iławski Klub Amazonki, UKS „Gracja”, Związkiem Emerytów i Rencistów, szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami średnimi. Kinoteatr, który na co dzień pełni przede wszystkim funkcję kina, z którego oferty korzystają całe rodziny, wykorzystywany był również przez cały rok do realizacji spektakli i działań teatralnych, koncertów kameralnych oraz prezentacji dla

dorosłych, dzieci i młodzieży tj. koncert „Jazz Ensemble Dusseldorf, Recital Michała Bajora, Edyty Geppert, spektakl „Przebój Sezonu”, „Niebieski Piesek”, „Kryształowa Królowa Śniegu”, koncert Bellcanti Opera Girls. Iławskie Centrum Kultury było również organizatorem Dziecięcych Prezentacji Artystycznych „Przedszkole Tańczy i Śpiewa” oraz współorganizatorem Festiwalu Piosenki Turystycznej. Było też współorganizatorem eliminacji miejskich i rejonowych Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego oraz Spotkań z Poezją Dziecięcą.

W tych działaniach w 2017 roku uczestniczyło ok. 9 tys. osób.

Imprezy plenerowe.

W 2017 r. Iławskie Centrum Kultury było organizatorem niżej wymienionych imprez plenerowych w Amfiteatrze im. L. Armstronga oraz w Parku Miejskim. Program koncertów został przygotowany z myślą o wszystkich grupach społecznych i wiekowych m.in.: Disco Hits Iława, „Popołudnie z Kulturą Ukrainką”. Dni Iławy podczas których wystąpił zespół „Wilki”, Majka Jeżowska, Sylwia Grzeszczak, Cuba de Zoo. Międzynarodowy festiwal Bluesowy z udziałem zespołów „Tortila”, „The White Trash all Stars”, „Old Breakout”. Festiwal Jesiorak Szanty z udziałem zespołów „Banana Boat”, „Żeglaze Portowi”, „EKT”. Spektakle teatralne dla dzieci połączone z rodzinnymi animacjami, np. „Akademia Pana Kleksa”, „Kubuś Puchatek”, „Królewna Śnieżka”.

Odbył się XLVII Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting „Złota Tarka” – Iława 2017, a także „Letnie Wieczory Muzyczne” z udziałem Natali Kukulskiej i zespołu Atom String Quartet oraz zespołu „Złoty Maanam”. Piknik Inspiracji Pi nad Małym Jeziorakiem. Iławskie Centrum Kultury było również współorganizatorem imprezy „Majówka Lotnicza”, w której uczestniczyło ok. 10 tys. osób. Ogółem w imprezach plenerowych realizowanych przez Iławskie Centrum Kultury uczestniczyło ok. 46 tysięcy widzów, w tym ok. 18 tysięcy dzieci i młodzieży.

Miejska Biblioteka Publiczna:

Stałe formy pracy:

- „Spotkania z bajką” – warsztaty z książką i czytaniem,
- „Akademia Smyka” – sesje gier fabularnych dla najmłodszych,
- „Klub Malucha” – zajęcia plastyczne dla rodziców z malutkimi dziećmi,
- „Głośne czytanie” – zajęcia dla grup przedszkolnych,
- „Skarbczyk wyobraźni” zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej,
- „Biblioteczny kalejdoskop” – warsztaty z książką,
- „Przedszkolaki w bibliotece” – spotkania z książką,
- „Mikołaj w bibliotece”.

Zajęcia odbywały się raz lub dwa razy w miesiącu dla 1.924 dzieci.

Główne międzypokoleniowe kluby i spotkania:

- „Klub Niteczka” – warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych i dzieci,
- „Spotkania z historią” – spotkania dla pasjonatów historii,
- „Z Ziemi i z Ognia” – warsztaty ceramiki,
- „Twoje zdrowsze życie” – aktywny i zdrowy tryb życia,
- „Porozmawiajmy o ekranizacji” – spotkania z literaturą i filmem,

- „Klub „Detal” – zajęcia modelarskie,
- Klub „A4” – komiks amerykański i manga,
- Gra miejska „Szlakiem Kryształowej Groty nad Jeziorakiem”,
- Stoisko na „Pikniku Inspiracji”.

Zajęcia i formy pracy okazjonalne, a w szczególności:

- Ferie w bibliotece,
- Wakacje w bibliotece.

Liczba dzieci i młodzieży korzystającej – 990.

Ławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji:

Zajęcia mające na celu wspieranie i integrowanie rodziny oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych:

- VII Ławski Półmaraton,
- Festiwal Biegowy „O Puchar BRICOMARCHE” (impreza współorganizowana),
- Ławska Liga Tenisa Stołowego,
- Ławska Liga Futsalu,
- Gry i zabawy oraz turnieje organizowane na Orlikach,
- Zawody w ramach „Ławskich Czwartków Lekkoatletycznych”.

Imprezy rekreacyjno-sportowe mające na celu wspieranie oraz integrowanie dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w czasie wolnym:

- Mistrzostwa Ławy w Siatkonogę,
- Impreza intergacyjno – sportowa dla dzieci na wózkach inwalidzkich,
- 1/32 Halowego Pucharu Polski Zawbud Ława -TAF Toruń,
- Turniej Halowej Piłki Nożnej szkół podstawowych,
- Wojewódzki Finał „O Puchar Tymbarku” (2 dni),
- Mistrzowska Polski Poczty Polskiej w Halowej Piłce Nożnej,
- Charytatywny Turniej Piłki Nożnej Mały Jeziorak,
- 1/16 Halowego Pucharu Polski Zawbud Ława – FC Toruń,
- Sportowe Podsumowanie Roku 2016 – gala sportu,
- Sztafetowe Biegi Przełajowe,
- Lotnicza Majówka,
- Regaty Pomarańczowe,
- Nocny Bieg IPB,
- Regaty Smoczyc Łodzi „O złote wiosło Jezioraka”,
- Rajd Pływacki Wokół Małego Jezioraka,
- Piknik Inspiracji,
- Biegi przełajowe szkół podstawowych,
- Turniej piłki nożnej Mały Jeziorak,
- Memoriał Benedykta Gaca i Józefa Łobockiego.

Rozgrywki cykliczne a w szczególności:

- Obozy oraz zgrupowania sportowe (Hala Miejska, Pływalnia, Stadion Miejski),
- Zawody w ramach „Ławskich Czwartków Lekkoatletycznych”.

Ponadto ICSTIR był współorganizatorem Zawodów w ramach kalendarza Warmińsko-Mazurskiego Szkolnego Związku Sportowego w Olsztynie.

W roku 2017 z oferty Hławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji skorzystały 17.072 osoby, w tym 8.572 dzieci i młodzieży.

W 2017 r. Dom Kultury „Polanka” działający przy Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Praca” w Hławie zorganizował wiele imprez i spotkań integrujących rodzinę. Organizowane były wystawy prac plastycznych, była możliwość skorzystania ze sceny, urządzeń multimedialnych. Organizowane były: zabawa karnawałowa i andrzejkowa oraz występy z okazji 11 listopada. W zorganizowanych imprezach wzięło udział ok. 150 osób.

Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie zorganizował 5 imprez i spotkań integracyjnych, w których wzięło udział ok. 500 osób, w tym ok. 350 dzieci i młodzieży.

Przedszkola zorganizowały łącznie 57 imprez integracyjnych.

Liczba osób biorących udział: 2.410

Liczba dzieci: 898

Szkoły podstawowe zorganizowały łącznie 61 imprez integracyjnych.

Liczba osób biorących udział: 5.650

Liczba dzieci: 3.997

Cel szczegółowy 2

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących

Działanie 1: Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i zapobiegania ich powstaniu.

Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i zapobieganiu ich powstawaniu ściśle ze sobą współpracowały.

Liczba działań podjętych na rzecz rodziny – 334.

Rodzaj działań:

- współpraca z Ośrodkiem Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieciom,
- współpraca z sądem,
- współpraca z Policją,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy,
- współpraca z placówkami oświatowymi.

Współpraca poprzez:

- pomoc finansową,
- spotkania indywidualne (poradnictwo specjalistyczne),
- warsztaty,
- konferencje,
- pikniki, imprezy integracyjne,
- udział w grupach roboczych,
- paczki świąteczne,
- prace społecznie – użyteczne,
- wsparcie dla rodzin adopcyjnych,
- wsparcie dla rodzin biologicznych,
- akcje charytatywne,
- zakładanie, prowadzenie i monitoring Niebieskiej Karty,
- wsparcie asystenta rodziny,
- imprezy sportowe.

Liczba rodzin objętych działaniami: 212.

Działanie 2: Kontynuacja systemowego – interdyscyplinarnego wsparcia rodzin z problemem przemocy domowej.

W 2017 roku Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działał w Ośrodku Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie.

Liczbowo przedstawiło się to następująco:

Wyszczególnienie	Rok		
	2015	2016	2017
Liczba Niebieskich Kart	127	87	123
Liczba posiedzeń ZI	4	47	43
Liczba posiedzeń grup roboczych	353	193	303

Łącznie procedurą Niebieskiej Karty było objętych **108 rodzin**, w których przebywało **43 dzieci**.

Działanie 3: Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie miasta Iława. W każdym przypadku rodzina stale objęta jest monitoringiem pracownika socjalnego, a w niektórych rodzinach także asystenta rodziny. Celem działań jest wsparcie rodziny w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej lub trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na podstawie monitoringu sytuacji dziecka pracownik socjalny ocenia skuteczność podejmowanych działań. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, podejmuje działania interwencyjne, polegające na złożeniu wniosku do sądu o wgląd w sytuację dziecka.

Pracownicy socjalni wspólnie z asystentami rodziny współpracowali z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną zagrożoną kryzysem oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- Liczba monitorowanych rodzin w wyniku prowadzenia procedury NK - 108,
- Liczba dzieci w rodzinach, gdzie prowadzona była procedura NK – 43.

Na bieżąco monitorowano sytuacje rodzin, w których założono „Niebieskie Karty”. Monitoring prowadzony był przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, policję, oświatę oraz służbę zdrowia zgodnie z opracowanym i przyjętym na posiedzeniu grupy roboczej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie planem działania. Czas prowadzenia monitoringu uzależniony był od bieżącej sytuacji w środowisku.

Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny współpracowali z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie i innymi PCPR-ami na terenie kraju w sytuacji, gdy dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej ze względu na niewydolność rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.

Działanie 4: *Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.*

W obszarze działań pomocowych duże znaczenie ma również zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do poradnictwa specjalistycznego. Każda rodzina w zależności od zdiagnozowanych problemów i potrzeb otrzymuje odpowiednie wsparcie ze strony pracowników socjalnych, asystentów rodziny, czy psychologów. Może uzyskać również wsparcie w postaci poradnictwa specjalistycznego w zakresie porady prawnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie:

- zatrudniony w MOPS radca prawny – udzielił **529 porad** podopiecznym Ośrodka, (niektórzy korzystali wielokrotnie), przyjmował interesantów w poniedziałki i czwartki;
- psycholog zatrudniony w MOPS – udzielał wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlicy środowiskowej „Mopsik” i MKIS oraz ich rodziców i wychowawców w świetlicy. Pomoc psychologiczna prowadzona była w formie: konsultacji rodzinnych; rozmów wspierających dzieci, młodzież i dorosłych w sytuacjach kryzysowych; psychoedukacji rodziców (spotkania grupowe tematyczne); psychoedukacji wychowawców (rozmowy dotyczące bieżących problemów z podopiecznymi); terapii dzieci metodami behawioralnymi, arteterapią, rozmowami terapeutycznymi.

Ponadto w budynku MOPS w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A raz w tygodniu (5 godzin) udzielał porad osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych czy opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielał wsparcia pracownikom Ośrodka.

W okresie sprawozdawczym specjalista w ramach świadczonej pomocy psychologicznej odbył **214 spotkań**, w tym 20 spotkań z ofiarami przemocy w rodzinie (klientami Ośrodka). **Łącznie wsparciem objęto 112 rodzin.**

Przedszkola Miejskie w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 4 osoby,
- pedagog – 13 osób,
- terapeuta - pedagog – 2 osoby
- rehabilitant - 2 osoby
- terapeuta zajęciowy – 1 osoba,
- logopeda – 3 osoby,
- oligofrenopedagog – 2 osoby.

Osoby zatrudnione są w różnym przedziale czasowym pracy (1/4, 1/2 , pełen etat).

Ogółem udzielono porad - 320.

Szkoły podstawowe i do VI 2017 gimnazja:

Zatrudnieni specjaliści:

- pedagog – 10 osób,
- psycholog – 3 osoby,
- logopeda – 6 osób,
- rehabilitant – 2 osoby,
- pedagog specjalny -1 osoba
- nauczyciele posiadający uprawnienia w zakresie zajęć korekcyjno kompensacyjnych – 11 osób,
- nauczyciele posiadający uprawnienia w zakresie socjoterapii - 2 osoby,
- terapeuta (nauczyciel wspomagający w klasie integracyjnej) – 2 osoby.

Osoby zatrudnione są w różnym przedziale czasowym pracy (1/4, 1/2 , pełen etat).

Ogółem udzielono porad – 1.520.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 7 osób,
- pedagog – 7 osób,
- logopeda – 2 osoby,
- radca prawny - 1 osoba.

Poradnictwem specjalistycznym objęto ogółem około 1.500 osób, w tym:

- psychologów – 1.082 osoby,
- pedagogów – 758 osób,
- radcy prawni – 269 osób.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 2 osoby,
- pedagog – 1 osoba.

Poradnictwem specjalistycznym objęto ogółem około 113 osób, w tym:

- psychologów – 104 osoby,
- pedagog – 9 osób.

Liczba udzielonych porad – około 807.

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

Zatrudnieni specjaliści:

- psycholog – 2 osoby,
- pedagog – 1 osoba,
- terapeuta ds. uzależnień – 2 osoby,
- radca prawny – 2 osoby.

Poradnictwem specjalistycznym objęto ogółem około 750 osób, w tym:

- psychologów – 239 osób,
- pedagogów – 270 osób,
- terapeutów – 150 osób,
- radców prawnych – 91 osób.

Liczba udzielonych porad – około 750.

Działanie 5: Organizowanie spotkań dla rodzin będących w sytuacji kryzysowej w formie grup wsparcia (w razie potrzeb)

Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:

- grupy wsparcia - 3
 - liczba spotkań tych grup – 86,
 - liczba osób biorących udział w spotkaniach – ok. 25.
- W Ośrodku spotykały się osoby w ramach Grupy AA.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Hławie:

- grupy wsparcia – 3,
- liczba spotkań tych grup – 21,
- liczba osób biorących udział w spotkaniach – 30.

Ponadto było prowadzone wsparcie rodziców/opiekunów prawnych w sprawach związanych z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży oraz terapie rodzinne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- grupy wsparcia – 1,
- liczba spotkań tych grup – 6,
- liczba osób biorących udział w spotkaniach – 10.

Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczych

- grupy wsparcia – 1
- liczba spotkań tych grup – 4
- liczba osób biorących udział w spotkaniach – 10.

Działanie 6: Praca z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz monitorowanie sytuacji tych rodzin

Informacyjnie podaję, że w sytuacji, gdy dziecko zostaje umieszczone w pieczy zastępczej, pracownik socjalny nadal kontynuuje pracę z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. Asystent rodziny lub pracownik socjalny wspólnie z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z PCPR opracowują plan pracy z rodziną i dokonują oceny sytuacji dziecka. Analizują czy dziecko, które zostało umieszczone w pieczy zastępczej może powrócić do rodziny biologicznej, a w przypadku, gdy przebywa w domu rodzinnym, czy zachodzi konieczność umieszczenia go w pieczy zastępczej. Działania podejmowane przez rodzinę biologiczną w celu powrotu dziecka z pieczy zastępczej:

- kontakty z dzieckiem,
- współpraca ze szkołą i pedagogiem szkolnym,
- współpraca z asystentem rodziny,
- współpraca z pracownikiem socjalnym,
- spotkania z terapeutami,
- podjęcie leczenia odwykowego,
- starania o polepszenie warunków mieszkaniowych i bytowych,
- pomoc finansowa,
- podjęcie zatrudnienia.

Liczba dzieci, które wróciły do domu rodzinnego w 2017 roku – 1 dziecko.

Działania 7: Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodziny

W 2017 roku realizowano łącznie 6 projektów wspierających rodziny.

- **Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie:**
 1. „Silniejsi rodzice-zdrowsze społeczeństwo” projekt współfinansowany ze środków programu międzynarodowego Erasmus +.
Cel – poprawienie umiejętności rodzicielskich poprzez szereg warsztatów i form spędzania wolnego czasu z dziećmi oraz zaoferowania rodzicom nowoczesnych technologicznie narzędzi profilaktycznych.
Finansowanie - fundusze europejskie.
Liczba osób – mieszkańcy miasta Iława.
 2. „Wychowanie – sztuka i wyzwanie” – Celem projektu realizowanego przez Stowarzyszenie „Przystań” w Iławie w partnerstwie z Gminą Miejską Iława, jest wzrost poziomu integracji społecznej osób z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego z miasta Iława. Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków budżetu krajowego.
Liczba uczestników - 36 osób.
- **Szkoła Podstawowa nr 5 (Gimnazjum Samorządowe Nr 2)**
„Bezpieczna +”
Cel – nauczanie i propagowanie zdrowego stylu życia.
Finansowanie – program rządowy

Liczba uczestników – 400 osób.

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**
 1. „Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2017 r.”
Cel – wsparcie rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo.
Finansowanie – budżet państwa.
Liczba uczestników - 225 osób, w tym 138 dzieci.
 2. „Iławski Model Wsparcia Rodziny”
Cel – poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych ryzykiem ubóstwa i /lub wykluczenia społecznego, poprzez objęcie usługami wspierającymi wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
Finansowanie – współfinansowanie Unia Europejska i Europejski Fundusz Społeczny.
Liczba uczestników – 104 osoby, w tym 64 dzieci.
 3. „Bezpieczna Rodzina”
Cel – Wspieranie dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, które są zagrożone lub dotknięte występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie.
Liczba uczestników – 80 osób, w tym 45 dzieci.

- **Anglojęzyczne Niepubliczne Przedszkole „GUGUŚ”**
Cel – wspieranie wychowawczych funkcji rodziny.
Finansowanie – środki własne.
Liczba uczestników – 300 dzieci wraz z rodzinami.

Ponadto działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie – **Klub Integracji Społecznej** prowadzi m.in. działania aktywizujące zawodowo i społecznie skierowane do rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy. Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, które ułatwią osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników oraz ich zaktywizowanie.

Od marca do grudnia 2017 roku poprzez Klub realizowana była kolejna edycja programu organizacji prac społecznie - użytecznych, której uczestnikami były 52 osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie, korzystających z pomocy MOPS. Osoby te zostały skierowane do pracy (do 10 godzin w tygodniu) w instytucjach użyteczności publicznej – miejskich szkołach i przedszkolach, ICK, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej i MOPS). Efektem realizacji prac społecznie użytecznych w 2017 roku było podjęcie zatrudnienia przez 6 uczestników.

Cel szczegółowy 3

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

Działanie 1: Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przyznawał pomoc w formie: zasiłków stałych, okresowych, celowych, usług opiekuńczych, usług obiadowych i transportowych dla dzieci, młodzieży

i dorosłych osób niepełnosprawnych. Ogółem w/w rodzajami pomocy **objęto 2.085 rodzin, licząc 4.902 osoby.**

Ponadto rodziny otrzymywały dodatkowo żywność z Banku Żywności w Olsztynie (**750 osób**) w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W 2017 r. udzielono także pomocy w formie świadczeń rodzinnych (**3.082 rodzinom**), funduszu alimentacyjnego (**258 rodzinom**), dodatków mieszkaniowych (**385 gospodarstwom domowym**) i energetycznych (**51 gospodarstwom domowym**).

Ponadto w 2017 roku **świadczenie wychowawcze (500+), otrzymało 2.509 rodzin i 3.595 dzieci w tych rodzinach.**

Działanie 2: Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia i zasiłki szkolne”

Od 1 września 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizuje program pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc ta przysługuje w formie: stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

W 2017 r Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie wypłacił stypendia szkolne:

- Kwota udzielonego wsparcia – 494.206,00 zł.,
- Liczba uczniów objętych wsparciem – 438 uczniów,
- Liczba rodzin objętych wsparciem – 176 rodzin.

Wypłacono 3 zasiłki szkolne na kwotę 1.800,00 zł.

Działanie 3: Wsparcie rodzin wielodzietnych w oparciu o Kartę Dużej Rodziny

Od dnia 16 czerwca 2014 roku Gmina Miejska Iława realizuje program rządowy dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny. Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

Wyszczególnienie	Rok		
	2015	2016	2017
Liczba rodzin z terenu miasta, którym wydano KDR	98	47	42
Liczba wydanych Kart	448	213	235
Liczba rodziców/opiekunów, którym wydano Kartę	162	120	85
Liczba dzieci, którym wydano Kartę	281	210	150

Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, które mogą zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności. Należy podkreślić, że program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania. Beneficjentami są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Dokumentem identyfikującym członków rodziny jest **Karta Dużej Rodziny**, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że na burmistrza nałożony został obowiązek weryfikacji, czy danej rodzinie przysługują uprawnienia.

Rodzicom oraz małżonkom rodzica Karta jest wydawana na czas nieokreślony. W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, pozostawanie w rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności.

Od początku realizacji tego zadania tj. od 16.06.2014r. do 31.12.2017 r. objęto nim ogółem:

- liczba rodzin – 246
 - w tym:
 - liczba rodzin z 3 dzieci – 195
 - liczba rodzin z 4 dzieci – 35
 - liczba rodzin z 5 dzieci – 13
 - liczba rodzin z 6 dzieci – 2
 - liczba rodzin z 7 dzieci - 1
- liczba osób w tych rodzinach – 1.281
- liczba rodziców (opiekunów) z KDR – 467
- liczba dzieci z KDR – 814

W 2016 roku uchwałą Rady Miejskiej w Iławie nr XXII/206/16 z dnia 21 marca 2016 r. został wprowadzony **Program „Iławska Karta Dużej Rodziny”**, który adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Iława, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o KDR. Mieszkańcy posiadający rządową KDR mogą korzystać z ulg w niżej wymienionych instytucjach i przedsiębiorstwach usługowych:

- Iławskim Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji,
- Iławskim Centrum Kultury,
- Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- Restauracji United Chicken przy ulicy Królowej Jadwigi,
- Hurtowni Elektrycznej Eldro,
- Firmie Handlowo-Usługowej FLOWATER,
- Hurtowni Elektrycznej Widro,
- Sklepie Biker-Budzyk,
- Sklepie Champion Sport,
- Kurierze Iławskim,
- Hurtowni Kleks,
- Firma Lech – Jar
- Firma Handlowa Narzędziowiec
- FHU Polmozbyt
- MK System
- Kuchnia Domowa ul. Kościuszki
- Sklep „Hobby i Ogród”
- Sklep internetowy Myah Julia Kreyser

Działanie 4: *Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci*

Wszystkie dzieci i młodzież (o ile wyraziły zgodę) wymagające wsparcia w formie dożywiania, zostały objęte tą formą pomocy. Dożywianiem w formie obiadów w szkole bądź posiłku w przedszkolu i internacie objętych było **502 dzieci i młodzieży**. Posiłki były finansowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach tego Programu rodziny wymagające wsparcia otrzymały na Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia paczki z żywnością – **537 rodzin i 1.325 osób w tych rodzinach**.

Wyszczególnienie	Lata		
	2015	2016	2017
Liczba dzieci/młodzieży dożywianych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	561	524	502
Liczba rodzin i osób w tych rodzinach, które otrzymały paczki z żywnością na Święta w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	519 rodzin (1.483 osoby w rodzinach)	402 rodziny (1.251 osób w rodzinach)	537 rodzin (1.325 osób w rodzinach)

Analizując dane z powyższej tabeli można zauważyć, że liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie dożywiania w 2017 roku zmalała o 22 dzieci (może to być efekt programu 500 plus), natomiast znacznie wzrosła liczba rodzin o 135 (korzystało więcej rodzin, w których było mniej dzieci). Nadal więc pomoc w formie posiłków utrzymuje się na wysokim poziomie. Zatem występuje nadal potrzeba realizacji w naszym mieście programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Liczba osób korzystających z żywności w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) wyniosła 750 osób.

Działanie 5: Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Ważnym zadaniem z zakresu wsparcia rodziny jest organizacja wypoczynku letniego i zimowego dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych. Zadania z tego zakresu realizował **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie** – półkolonie (I turnus – **56 dzieci**, II turnus – **54 dzieci**) i półzimowisko (**48 dzieci**). Ponadto **22 dzieci i młodzieży** przebywało na koloniach letnich zorganizowanych i sfinansowanych przez Kuratorium Oświaty w Olsztynie, a pobyt **30 dzieci i młodzieży** (podopiecznych MOPS) został sfinansowany ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dzieci i młodzież uczęszczające na zajęcia do klubów w **OPPUiPR**, przebywały również na koloniach letnich zorganizowanych przez Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie oraz uczestniczyło w półkoloniach, feriach zimowych i warsztatach terapeutycznych (łącznie **90 dzieci i młodzieży**).

Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka” w czasie ferii zimowych i letnich wakacji organizował codziennie zajęcia dla dzieci i młodzieży w godz. od 10.00 do 14.00, wycieczki autokarowe, gry i zabawy na boiskach i placach zabaw, warsztaty taneczne, muzyczne, plastyczne, konkursy organizowane w świetlicy. Spędzało w ten sposób swój czas **35 dzieci i młodzieży** dziennie – akcja „Lato w Polance” i „Ferie w Polance”.

W czasie ferii zimowych i wakacji organizowane były w **Miejskiej Bibliotece Publicznej** „Ferie w bibliotece”, „Wakacje w bibliotece”. Liczba dzieci i młodzieży korzystającej – **990**.

Iławskie Centrum Kultury realizowało w ramach ferii zimowych i wakacji dla dzieci i młodzieży następujące działania – warsztaty taneczne, zabawy pobudzające twórczą aktywność, dyskoteki, warsztaty „Szkola pisania” - nauka tworzenia opowiadania, nieodpłatne projekcje filmowe, spektakle teatralne, warsztaty plastyczne.

Samorządowa Szkoła Podstawowa Nr 4 w czasie ferii zorganizowała zajęcia sportowe, gry i zabawy. Liczba uczniów była zmienna w zależności od dnia.

Zespół Placówek Szkolno- Wychowawczych zorganizował półkolonie dla **12 uczniów**.

Działanie 6: Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Przedszkola:

Łączna liczba działań - 17,

Liczba dzieci uczestniczących w działaniach - 616,

Były to następujące działania:

- różnego rodzaju kółka rozwijające umiejętności dzieci: plastyczne, muzyczne, teatralne, taneczne,
 - zajęcia z robotyki,
 - rytmika,
 - zajęcia cyrkowe,
 - zajęcia kulinarne,
 - zajęcia rewalidacyjne,
 - zajęcia korekcyjno-kompleksyjne,
 - wczesne wspomaganie rozwoju dziecka,
 - j. angielski,
 - „Światelko w tunelu dla osób niepełnosprawnych”,
 - terapia logopedyczna,
 - terapia psychologiczna,
 - bezpłatne badanie słuchu,
4. wycieczki.

Szkoły podstawowe i do VI 2017 gimnazja:

Łączna liczba działań - ok. 50

Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach – 1.596

Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży:

- Projekt „Za życie”,
- „Mistrzowie kodowania”,
- koła przedmiotowe, zajęcia informatyczne, techniczne, sportowe, w tym zajęcia na basenie, biblioteczne, redakcyjne,
- koła zainteresowań (np. artystyczne, taneczne, teatralne, muzyczno-wokalne, komputerowe),
- PCK.

Łączna liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w w/w zajęciach – 2.212 dzieci i młodzieży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hławie przy współpracy Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej:

Liczba działań – 1

Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – ok. 85.

Działanie 7: Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, został nałożony na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Zadanie to przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą z dnia 1 stycznia 2012 r., za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka – 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku – 30%,
- w trzecim roku i następujących latach – 50%.

Do wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W 2017 r. wysokość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej wynosiła **168.308,00 zł**.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych – 61.

Liczba dzieci umieszczonych w 2017 r. w rodzinach zastępczych – 22.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnym domu dziecka – 8.

Liczba dzieci umieszczonych w 2017 r. w rodzinnym domu dziecka – 3.

Liczba dzieci przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 0.

Liczba dzieci umieszczonych w 2017 r. w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 0.

Liczba dzieci przebywających w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – 0.

Liczba dzieci umieszczonych w 2017 r. w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – 0.

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 13.

Liczba dzieci umieszczonych w 2017 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 2.

Informacyjnie podaję, że w 2017 r. pieczę zastępczą opuściło 3 dzieci w tym:

- 2 usamodzieliło się,
- 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej.

Z analizy danych posiadanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie wynika, że z roku na rok systematycznie rosną wydatki Gminy Miejskiej Iława w zakresie pieczy zastępczej.

Potrzeby w zakresie realizacji zadania – wspieranie rodziny

Od stycznia 2017 roku obowiązuje przyjęty uchwałą Nr XIX/180/16 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 25 stycznia 2016 roku kolejny trzyletni **Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016-2018**.

Zgodnie z założeniami Programu sytuacja rodzin z terenu Miasta Iławy jest monitorowana przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny i dziecka, którzy dążą do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest zatem wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Praca socjalna oraz wsparcie pracowników socjalnych i asystentów rodzin jest również niezbędna w rodzinach, z których dzieci zostały już zabrane i umieszczone w pieczy zastępczej, w celu powrotu ich do rodzin biologicznych. Zatem niezbędne jest zintegrowane, wspólne działanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny. Problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Zauważa się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny. Od 1 stycznia 2018 roku zostało zatrudnionych dodatkowo dwóch asystentów rodziny na umowę zlecenie, aby zachować ciągłość pracy z rodzinami objętymi tym wsparciem. Mając świadomość, że praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

Należałoby zatem:

- zabezpieczyć środki na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin,
- zabezpieczyć środki w planie finansowym na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- zabezpieczyć środki finansowe na pokrycie wkładu własnego przy realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- dalej realizować na terenie Ławy Lokalną Kartę Dużej Rodziny i dążyć do pozyskiwania kolejnych partnerów programu,
- prowadzić placówki wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe), w szczególności dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- umożliwić lub zwiększyć, jeśli jest taka potrzeba, dostęp do specjalistów na terenie samorządowych jednostek edukacyjnych dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom/opiekunom (potrzeba zgłaszana przez szkoły i przedszkola).

Zgłaszana jest także potrzeba wspólnych szkoleń dla pracowników instytucji wspierających rodziny. Pozwoliłoby to na wymianę doświadczeń, lepsze zapoznanie się ze specyfiką pracy wszystkich specjalistów.

Spółdzielczy Dom Kultury „Polanka” zgłasza potrzebę dofinansowania do akcji „Lato w Polance” i „Ferie w Polance”, w szczególności do wynagrodzeń dla opiekunów i wychowawców. Obecnie zajęcia są prowadzone w godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰. Z uwagi na zaspokojenie w pełni potrzeb rodziny, powinny się one odbywać w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgłasza potrzebę zatrudnienia następujących specjalistów:

- psycholog dziecięcy,
- psychiatra dziecięcy, seksuolog.

Przedszkola zgłosiły potrzebę szkoleń dla pracowników, warsztaty dla rodziców, organizowanie bezpłatnych porad prawnych, psychologicznych w zakresie pomocy osobom zagrożonym przemocą i dysfunkcją rodziny oraz konieczność zatrudnienia pielęgniarki.

Szkoły podstawowe zwróciły uwagę na potrzebę stworzenia poradni zajmującej się terapią całej rodziny oraz zatrudnienia w szkole psychologa.

Z poważaniem

Ława, dnia 12 marca 2018 roku

